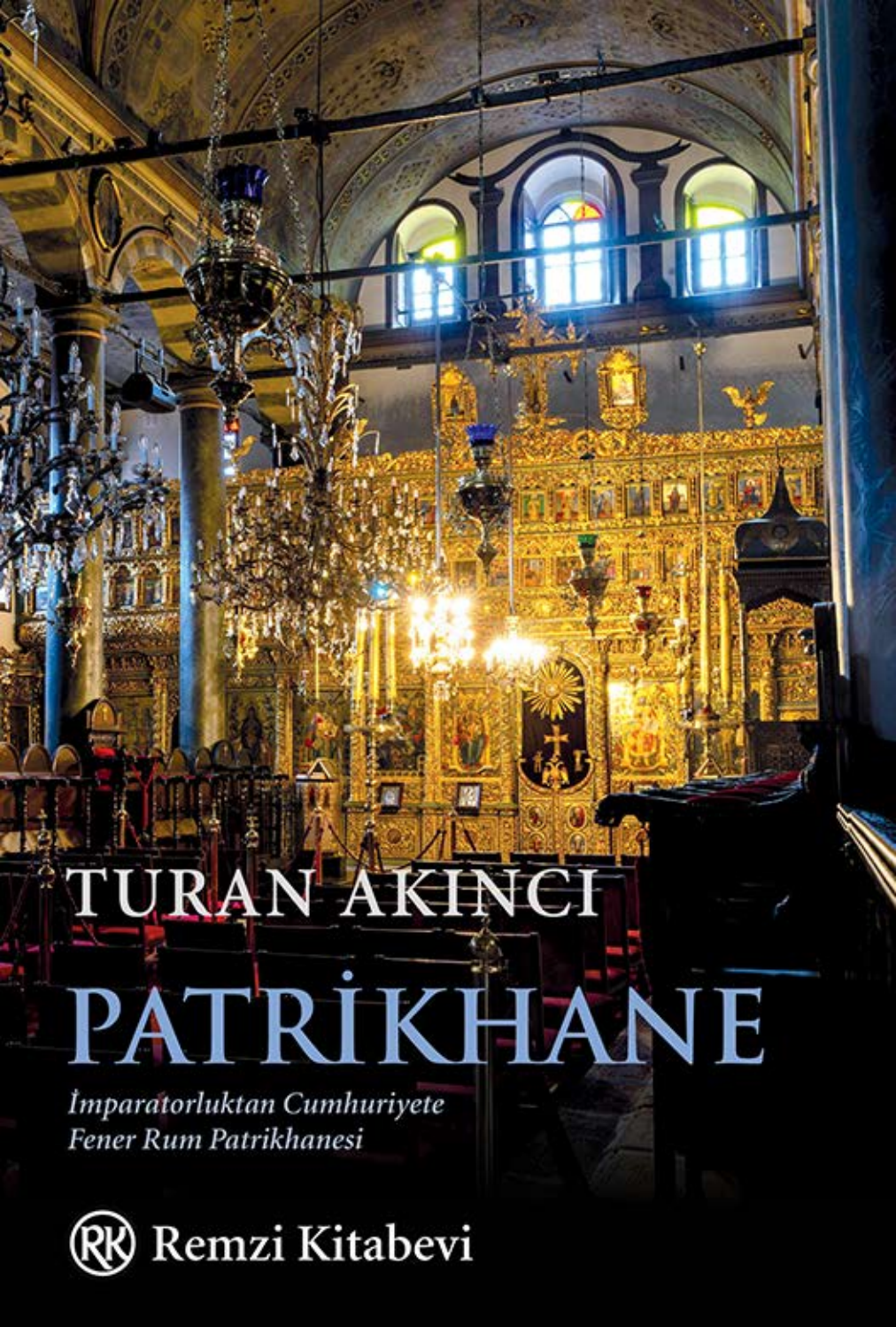

TURAN AKINCI PATRIKHANE

*İmparatorluktan Cumhuriyete
Fener Rum Patrikhanesi*

 Remzi Kitabevi

TURAN AKINCI 1952 yılında İstanbul’da doğdu. Yeniköy İlkokulunun ardından 1971’de İstanbul Erkek Lisesinden mezun oldu. 1977’de DGSA Mimarlık Fakültesini yüksek mimar olarak bitirdi. 1978’de Berlin Teknik Üniversitesinde lisansüstü çalışmalar yaparken Orta Çağ kentlerinin restorasyonu ile tarihsel çevre uygulamalarında bulundu. Kurucusu olduğu sanayi kurumlarında 35 yıl görev yaptı. Emekliliğinin ardından İstanbul’da 2000 Osmanlı yapısının tanıtıldığı internet sayfasıyla geniş kesimlere ulaştı. Tanzimat sonrası Osmanlı kentleri üstüne çalışmaktadır.

Kent Kültürü Kitapları:

Beyoğlu (2018), *Cumhuriyet’te Beyoğlu* (2019), *İstanbul: Dersaadet* (2020), *Galata* (2021), *Selanik* (2023), *Boğaziçi* (2025)

Tarihsel Dönem Kitapları:

Suikast (2017), *Sürgün* (2018), *İsyan* (2018), *İşgal* (2020), *Demokrat Parti* (2021), *Büyük Savaş* (2023), *Son Yüzyıl* (2023), *Millî Meclis* (2024), *İttihat ve Terakki* (2026), *Saltanatın Sonu* (2026)

Kazandığı Ödüller:

Beyoğlu kitabı ile 2018 yılı Sedat Simavi Ödülü’ne,
Selanik kitabı ile 2019 yılı Sarı Siyah Kültür Ödülü’ne,
Millî Meclis kitabı ile 2025 yılı Yunus Nadi Ödülü’ne değer görüldü.

www.turanakinci.com

TURAN AKINCI

PATRİKHANE

*İmparatorluktan Cumhuriyete
Fener Rum Patrikhanesi*

Remzi Kitabevi

PATRİKHANE / Turan Akıncı

© Remzi Kitabevi, 2026

Her hakkı saklıdır.

Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayanlar: Sevrin Uysal, Ömer Erduran

Ön kapak resmi: Ayhan Altun, Alamy

Arka kapak resmi: Darwinek , [https://commons.wikimedia.org/
w/index.php?curid=7588247](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=7588247)

Kapak tasarımı: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-2270-5

BİRİNCİ BASIM: Eylül 2026

Kitabın basımı 2000 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul

Sertifika No: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi

4. Cad. No. 77, Bağcılar-İstanbul

Sertifika No: 44903 / Tel (212) 629 0615

İÇİNDEKİLER

Başlarken, 7

ORTODOKS KİLİSESİ, 9

Kiliselerin Ayırışması	11
Tarihsel Gelişim.....	12
Doğu ve Batı Kiliseleri Arasındaki Farklılıklar	18
Ortodoks Geleneğinin Ayırt Edici Özellikleri	20

OSMANLI DÖNEMİ'NDE PATRİKHANE, 23

Fatih Dönemi'nde Patrikhane	25
Osmanlı Millet Sistemi	27

FİLİKİ ETERYA CEMİYETİ, 39

18. Yüzyılda Rumlar	41
Filiki Eterya'nın Kuruluşu	45

YUNAN İSYANI VE BAĞIMSIZLIK, 53

İsyan Başlıyor	55
Yunan Devleti Kuruluyor.....	67

TANZİMAT VE İSLAHAT FERMANLARI, 71

Tanzimat Fermanı	73
İslahat Fermanı.....	73
Önemli Sorun: Kiliseler Kanunu.....	89

MÜTAREKE DÖNEMİ, 95

İstanbul'un İşgal Dönemi	97
Fener, Uluslararası Platformlarda.....	101
Patrik, Rumları İskân Ediyor	106

Rumların Vatikan Denemesi	108
İzmir'in İşgali	118
Sevr Sürecinde Patrikhane	121
Yeni Patrik Seçimi	126

PONTUS DEVLETİ GİRİŞİMİ, 131

Karadeniz'de Pontus Devleti	133
Ankara, Pontus'u Bitiriyor.....	140

PATRİKHANELERİN İŞ BİRLİĞİ, 145

Rum ve Ermeni Patrikhaneleri.....	147
-----------------------------------	-----

LOZAN BARIŞ KONFERANSI, 155

Lozan'da Patrikhane Konusu.....	157
Lozan Sürecinde Patrikhane	171

FENER'DE MAKAM SAVAŞLARI, 177

Türk Ortodoks Patrikhanesi.....	179
Lozan Antlaşması Sonrası.....	185

CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE PATRİKHANE , 189

Cumhuriyet Dönemi'nde Patrik Seçimleri	191
I. Athenagoras Dönemi (1949-1971)	196
Demetrios Dönemi (1972-1991).....	209
Bartholomeos Dönemi	217
ABD Başkanlarının Patrikhaneye İlgisi	221

HEYBELİADA RUHBAN OKULU, 227

Ruhban Okulunun Kuruluşu	229
--------------------------------	-----

FENER VE EKÜMENİKLİK, 235

Patrikhanenin Uygulamaları	237
Fener Yasaları Tanınıyor	240

Kaynakça, 245

Başlarken

Patrikhaneye bağılı Heybeliada Ruhban Okulunun yeni-den açılması konusunun son dönemde gündeme gelmesi, Fener Rum Ortodoks Patrikhanesinin tarihine ve Türkiye’deki konumuna yönelik ilgiyi de artırdı. Ruhban Okulunun yanı sıra Ekümeniklik gibi tartışma konusu olan pek çok meseleyi daha iyi anlayabilmek için Patrikhanenin geçmişine bakmak gerektiğı düşüncesi, bu kitabın çıkış noktasını oluşturdu.

Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi, yalnızca dini bir kurumun tarihçesi olarak ele alınamayacak kadar geniş ve çok katmanlı bir geçmişe sahiptir. Bizans İmparatorluğu’ndan Osmanlı Devleti’ne, Osmanlı’dan Türkiye Cumhuriyeti’ne uzanan tarihsel süreç içerisinde Patrikhane; dini hayatın yanı sıra devlet-kilise ilişkileri, cemaat yapıları, diplomasi, hukuk ve uluslararası siyaset gibi farklı alanlarla temas hâlinde olmuştur.

Fener Rum Ortodoks Patrikhanesinin tarihsel gelişimini ve kurumun farklı siyasal yapılar karşısındaki konumunun zaman içerisinde nasıl değiştiğini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, Patrikhanenin, Osmanlı idaresi altındaki statüsü, devlet makamlarıyla ilişkileri; XIX. yüzyılda milliyetçilik hareketlerinin ve Avrupa devletlerinin Osmanlı siyasetine artan müdahalesinin kuruma etkileri, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş sürecinde Patrikhane hakkında yürütölen tartışmalar ve Cumhuriyet Dönemi’ndeki gelişmeler ele alınmaktadır.

Patrikhane konusunda kullanılan kavramların önemli bir bölümü, tarih boyunca farklı anlamlar kazanmıştır. Özellikle

le “ekümeniklik”, Patrikhanenin hukuki statüsü, Lozan Konferansı sırasında yapılan görüşmeler ve Patrikhanenin uluslararası Ortodoks dünyasındaki yeri, günümüzde de farklı yorumlara konu olmaktadır. Bu söz konusu meseleler de kitapta incelenmiştir.

Ayrıca kitapta, Patrikhanenin, Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti ile ilişkileri yanında yabancı devletler ve uluslararası aktörlerle kurduğu temasları; İstanbul Rum nüfusunun zaman içerisinde geçirdiği demografik değişimi, Heybeliada Ruhban Okulu ve Patrikhanenin uluslararası konumu gibi başlıklar da yer almıştır.

Bu çalışmanın, Fener Rum Ortodoks Patrikhanesinin köklü tarihinin daha iyi analiz edilebilmesine katkıda bulunmasını ümit ediyorum.

1

ORTODOKS
KİLİSESİ

KİLİSELERİN AYRIŞMASI

Hristiyanlığın Başlıca Geleneklerinden Biri

Ortodoksluk, tıpkı Katoliklik ve Protestanlık gibi Hristiyanlığın başlıca geleneklerinden biridir. Günümüzde özellikle Doğu ve Güneydoğu Avrupa, Rusya, Kafkasya ve Orta Doğu’da yaygın olan Ortodoks Kilisesi, Hristiyanlığın inanç esaslarının, ibadet biçimlerinin ve kurumsal yapısının oluşmasında önemli rol oynamıştır.

“Ortodoks” kelimesi, Yunanca orthos —doğru— ve doxa —inanç, görüş veya yüceltme— kelimelerinden oluşur. Genel olarak “doğru inanç” veya “doğru biçimde yüceltme” anlamına gelir. Kelime, Hristiyanlık dünyasında ilk yüzyıllardan itibaren Kilisenin doğru kabul ettiği öğretiyi farklı veya sapkın sayılan görüşlerden ayırmak amacıyla kullanılmıştır. Ancak Roma ve İstanbul kiliseleri arasındaki ayrışmanın kalıcı hâle gelmesinden sonra, “Ortodoks” sözcüğü zamanla Doğu Hristiyanlığının kurumsal adı hâline gelmiştir.

Ortodoks Hristiyanlığı büyük ölçüde Doğu Roma İmparatorluğu’nun hâkim olduğu coğrafyada gelişmiştir. Grek düşüncesinin yanı sıra Süryani, Slav, Gürcü, Arap, Rumen ve Rus kültürleri de Ortodoks geleneğinin oluşmasına katkıda bulunmuştur.

Ortodoksluğun tarihsel özellikleri, sadece kültürel farklılıklarla değil, Roma İmparatorluğu’nun siyasi olarak Doğu ve Batı şeklinde bölünmesi, kilise merkezleri arasındaki yetki anlaşmazlıkları, dil farklılıkları ve çeşitli teolojik tartışmalarla da ilişkilidir.

TARİHSEL GELİŞİM

330: İstanbul Yeni Bir Merkez Oluyor

İmparator Konstantin'in 330 yılında Konstantinopolis'i imparatorluğun yeni başkenti ilan etmesi, şehrin siyasi ve idari önemini hızla artırdı. Başkentin Roma'dan İstanbul'a taşınması, zaman içinde kilise hiyerarşisini de etkiledi.

Roma Kilisesi, havariler Petrus ve Pavlus'la ilişkilendirilmesi ve imparatorluğun eski başkentinin kilisesi olması nedeniyle özel bir itibara sahipti. Konstantinopolis Kilisesi ise şehrin yeni imparatorluk merkezi olması sayesinde giderek daha güçlü bir konuma yükseldi.

Bu yükseliş yalnızca Roma'yı değil, İskenderiye ve Antakya gibi eski ve köklü patriklik merkezlerini de etkiledi. İstanbul'un kilise hiyerarşisinde üst sıralara çıkması, Doğu'daki eski merkezlerle de uzun süren yetki tartışmalarına yol açtı.

343: Serdika Konsili

Doğu ve Batı kiliseleri arasındaki görüş ayrılıklarının erken örneklerinden biri, 343 yılında Serdika'da, bugünkü Sofya'da toplanan konsilde yaşandı.

Bu dönemde Büyük Konstantin hayatta değildi. İmparatorluğun batı bölümünü oğlu I. Konstans, doğu bölümünü ise diğer oğlu II. Konstantius yönetiyordu. Konstans, 325 İznik Konsili'nde kabul edilen inanç esaslarını desteklerken⁽¹⁾ II.

⁽¹⁾ Hristiyanlığın ilk ekümenik konsili kabul edilen İznik Konsili, İmparator Konstantin'in çağrısıyla 325 yılında toplandı. Konsilin temel gündemini, İskenderiyeli din adamı Arius'un, Tanrı'nın Oğlu'nun ezeli olmadığı ve Baba tarafından yaratıldığı yönündeki görüşleri oluşturuyordu. Konsil, Arius'un öğretisini reddederek Oğul'un Baba ile "aynı özen" olduğu-

Konstantius, İznik karşıtı doğulu piskoposlara daha yakın bir tutum sergiliyordu.

Tartışmanın merkezinde İskenderiye Piskoposu Athanasius bulunuyordu. İznik öğretisinin önde gelen savunucularından olan Athanasius, bazı Doğulu piskoposlar tarafından görevden alınmıştı. Roma Piskoposu Julius ve Batılı piskoposların önemli bir bölümü ise bu kararın usulsüz ve siyasi baskı altında alındığını düşünüyordu.

Serdika'da bir araya gelen Doğulu ve Batılı piskoposlar, Athanasius'un toplantıya hangi sıfatla katılacağı konusunda anlaşamadılar. Doğulu piskoposlar Athanasius'un daha önce görevden alındığını savunarak konsile piskopos sıfatıyla katılmasına karşı çıktılar. Batılı piskoposlar ise onun davasının yeniden görülmesini istediler.

Anlaşmazlık sonucunda taraflar ayrı toplantılar yaptılar. Batılı piskoposlar Athanasius'un görevine devam etmesini desteklerken Doğulu piskoposlar onun görevden alınması kararını yinelediler.

Serdika Konsili'ni doğrudan Roma ile İstanbul arasındaki ilk mücadele olarak değerlendirmek doğru olmasa da bu olay, Doğu ve Batı piskoposlarının kilise hukuku, konsillerin yetkisi ve piskoposların yargılanması gibi konularda farklılaşmaya başladıklarını gösteren önemli bir örnektir.

381: İstanbul Konsili

İmparator I. Theodosios tarafından 381 yılında İstanbul'da toplanan konsil, Hristiyanlık tarihinin ikinci ekümenik konsili olarak kabul edilir. Konsilde İznik inancı yeniden teyit edil-

nu kabul etti. Bu karar, daha sonra İznik inancı veya İznik geleneği olarak anılan Teslis öğretisinin temelini oluşturdu.

miş, Kutsal Ruh'un tanrısallığı daha açık biçimde ifade edilmiş ve Teslis öğretisine son şekli verilmiştir.

Konsilin üçüncü kanonu, İstanbul Piskoposunun, Roma Piskoposundan sonra ikinci sırada onur önceliğine sahip olduğunu belirtiyordu. Bu kararın gerekçesi, İstanbul'un "Yeni Roma" olmasıydı. Bununla birlikte siyasi başkent olmanın İstanbul'a kilise hiyerarşisinde de yüksek bir yer sağlaması, Roma ve İskenderiye gibi eski merkezlerin itirazına yol açtı.

451: Kadıköy Konsili

451 yılında toplanan Kadıköy Konsili'nin temel amacı, İsa Mesih'in ilahi ve insani tabiatı hakkındaki tartışmalara açıklık getirmektir.

Konsil, İsa Mesih'in tek kişi içinde tam anlamıyla ilahi ve tam anlamıyla insani iki tabiata sahip olduğunu kabul etti. Bu iki tabiatın birbirine karışmadan, değişmeden, bölünmeden ve ayrılmadan bir araya geldiği belirtildi.

Konsilin 28. kanonu, İstanbul Piskoposunun Pontus, Asya ve Trakya idari bölgelerindeki metropolitlerin atanmasında önemli yetkilere sahip olmasını öngördü. Böylece İstanbul'un yalnızca sembolik itibarı değil, Doğu'daki idari gücü de artmış oldu.

Papa I. Leo, İstanbul'un yükselişini düzenleyen 28. kanunu kabul etmedi. Roma'nın önceliğinin siyasi başkent olmaktan değil, Havari Petrus'la ilişkisinden kaynaklandığını savundu. Bununla birlikte Roma Kilisesi, Kadıköy Konsili'nin İsa'nın iki tabiatıyla ilgili temel inanç kararlarını kabul etti ve konsili dördüncü ekümenik konsil olarak tanıdı.

Kudüs Kilisesinin patriklik konumuna yükseltilmesi de bu dönemde gerçekleşti. Bu gelişme, Roma'nın Doğu'daki faaliyetlerini engelleme girişiminden çok, Kudüs'ün Hristiyanlık tari-

hindeki özel yeri ve bölgesel kilise yönetiminin yeniden düzenlenmesiyle ilgiliydi.

VI. Yüzyıl: Ekümenik Patrik Ünvanı

Roma ve İstanbul arasında önemli tartışmalara yol açan konulardan biri, İstanbul Patriği IV. Ioannes'in VI. yüzyılın sonlarında "Ekümenik Patrik" ünvanını kullanmasıydı.

Roma Piskoposu Papa Gregorius, bu ünvanın "evrensel piskopos" anlamına gelmesine karşı çıktı. Hiçbir piskoposun, Roma Piskoposu dâhil, kendisini bütün Hristiyan dünyasının tek piskoposu gibi göremeyeceğini savundu.

Bununla birlikte İstanbul'daki kullanımda "ekümenik" kelimesi her zaman bütün dünya üzerinde mutlak yetki iddiası taşımıyordu. Kelime, çoğu zaman Roma İmparatorluğu'nun siyasi ve idari dünyasını ifade eden "oikoumene" kavramıyla bağlantılı olarak imparatorluk başkentinin patriği anlamında kullanılıyordu.

Dolayısıyla tartışma yalnızca iki makam arasındaki güç mücadelesinden değil, aynı ünvanın Roma ve İstanbul'da farklı biçimlerde yorumlanmasından da kaynaklanıyordu.

726-843: İkonoklazm Dönemi

VIII. ve IX. yüzyıllarda Doğu Roma İmparatorluğu, ikonaların kullanılması konusunda büyük bir çatışma yaşadı. İkonoklazm olarak bilinen bu dönemde bazı imparatorlar, kiliselerdeki kutsal tasvirlerin kaldırılmasını ve bunlara gösterilen saygının yasaklanmasını desteklediler.

İkonoklazmın nedenleri yalnızca siyasi değildi. İkonaların putperestliğe yol açabileceği düşüncesi, İslam ve Yahudilikteki tasvir karşıtı eğilimlerin etkisi, manastırların ekonomik ve top-

lumsal gücü, imparatorların kilise üzerindeki denetim arayışı ve dönemin askeri sorunları birlikte rol oynamıştı.

İmparator III. Leon döneminde Sicilya, Güney İtalya ve İliyya'daki bazı piskoposluk bölgeleri, Roma'nın kilise yetkisinden alınarak İstanbul'a bağlandı. Bu karar, Roma ile İstanbul arasındaki gerilimi daha da artırdı.

İkonalara gösterilen saygı, 787 yılında toplanan İkinci İznik Konsili'nde yeniden meşru kabul edildi. İkonoklazm dönemi ise 843 yılında ikonaların kesin biçimde yeniden kabul edilmesiyle sona erdi.

IX. Yüzyıl: Photius Dönemi

Doğu ve Batı kiliseleri arasındaki önemli anlaşmazlıklardan biri, IX. yüzyılda Photius'un İstanbul Patriği olması sırasında yaşandı.

Patrik Ignatios, siyasi ve dini anlaşmazlıkların ardından 858 yılında görevinden uzaklaştırıldı. Dönemin önde gelen âlimlerinden olan Photius, kısa süre içinde ruhbanlık derecelerinden geçirilerek patrik seçildi.

Roma, Ignatios'un görevden alınmasının usulsüz olduğunu ve Photius'un patrikliğinin meşru sayılamayacağını ileri sürdü. İstanbul ise Roma'nın bir Doğu patrikliğinin seçimine müdahale etme yetkisini kabul etmedi.

Tartışma yalnızca patrik seçimiyle sınırlı kalmadı. Bulgarların Hristiyanlaştırılması sırasında Bulgar Kilisesinin Roma'ya mı yoksa İstanbul'a mı bağlanacağı önemli bir anlaşmazlık konusu hâline geldi. Ayrıca Batı Kilisesinde kullanılmaya başlanan ve Kutsal Ruh'un "Baba'dan ve Oğul'dan" çıktığını belirten *Filioque* ifadesi de Photius tarafından eleştirildi.

Photius, yalnızca Roma karşıtı bir din adamı değildi. Dönemin en önemli bilginlerinden biriydi. *Myriobiblon* adlı eserin

de okuduğu yüzlerce kitabı özetlemiş, bugün kaybolmuş birçok antik eser hakkında bilgi aktarmıştı.

Photius dönemindeki ayrılık kalıcı olmadı. Taraflar daha sonra yeniden uzlaştılar. Bu durum, Doğu ve Batı arasındaki ayrılığın tek bir olayın kaçınılmaz sonucu olmadığını, yüzyıllara yayılan bir süreç içinde geliştiğini göstermektedir.

1053-1054: Büyük Ayrılığa Giden Süreç

Mikhael Kerularios'un 1043 yılında İstanbul Patriği seçilmesiyle Roma ve İstanbul arasındaki gerginlik yeniden arttı.

İki taraf arasında papalık yetkisi, ibadetlerde mayalı veya mayasız ekmek kullanılması, din adamlarının evliliği, oruç uygulamaları ve *Filioque* gibi konularda anlaşmazlıklar bulunuyordu. Kerularios, İstanbul'daki bazı Latin kiliselerini kapattı veya Latin ibadetlerini sınırlandırdı.

Papa IX. Leo, görüşmeler yapmak üzere Kardinal Humbert'in başkanlığındaki bir heyeti İstanbul'a gönderdi. Patrik Kerularios görüşmeyi reddedince, Kardinal Humbert, 16 Temmuz 1054'te Ayasofya'nın sunağına Kerularios'u ve bazı destekçilerini aforoz eden bir belge bıraktı. İstanbul'da toplanan Sinod⁽¹⁾ da Humbert ve beraberindeki papalık temsilcilerini aforoz etti.

Bu aforozlar doğrudan bütün Doğu ve Batı Hristiyanlarını kapsamıyordu. Belirli kişiler ve onların çevreleri hedef alınmıştı. Bu nedenle 1054 yılı, iki kilisenin bir günde ve kesin biçimde birbirinden ayrıldığı tarih olarak görülmemelidir.

Bununla birlikte 1054 olayları, daha sonra kalıcı hâle gelecek ayrılığın simgesel dönüm noktası oldu. Özellikle 1204 yılında Dördüncü Haçlı Seferi sırasında İstanbul'un Latin orduları ta-

⁽¹⁾ Patrik başkanlığında toplanan piskoposlar meclisi.

rafından işgal edilip yağmalanması, Doğu ve Batı arasındaki güvensizliği çok daha derinleştirdi.

DOĞU VE BATI KİLİSELERİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR

Teslis Öğretisi

Ortodoks Kilisesi, Katolik Kilisesi ve ana akım Protestan gelenekleri gibi Teslis öğretisini kabul eder.

Buna göre Tanrı, üç ayrı varlıktan veya üç ayrı görevden meydana gelmez. Tek ve bölünmez ilahi öz; Baba, Oğul ve Kutsal Ruh olmak üzere üç hipostazda, yani üç kişide var olur.

Baba Tanrı'dır, Oğul Tanrı'dır ve Kutsal Ruh Tanrı'dır. Ancak üç ayrı Tanrı değil, tek Tanrı vardır. Üç ilahi kişi aynı öze, aynı ilahi iradeye, aynı kudrete ve aynı sonsuzluğa sahiptir.

Ortodoks teolojisinde Baba, Teslis'in kaynağı veya ilkesi olarak tanımlanır. Oğul ezelden beri Baba'dan doğar; Kutsal Ruh ise ezelden beri Baba'dan çıkar. Ancak Baba'nın kaynak olarak görülmesi, Oğul ve Kutsal Ruh'tan daha üstün olduğu anlamına gelmez. Üç ilahi kişi tanrısallık bakımından bütünüyle eşittir.

Katoliklik ile Ortodoksluk arasındaki önemli teolojik anlaşmazlıklardan biri *Filioque* meselesidir. İznik-İstanbul İnanç Bildirisi'nin özgün biçiminde Kutsal Ruh'un Baba'dan çıktığı belirtilir. Batı Kilisesi daha sonra metne "ve Oğul'dan" anlamına gelen *Filioque* kelimesini eklemiştir.

Ortodoks Kilisesi hem bu eklemenin ekümenik bir konsil kararı olmadan yapılmasına hem de Kutsal Ruh'un ezeli kaynağının bu biçimde ifade edilmesine karşı çıkar. Bununla birlikte bu anlaşmazlık, Ortodoksların Baba'yı, Oğul ve Kutsal Ruh'tan daha güçlü bir Tanrı olarak gördüğü anlamına gelmez.

Heybeliada Ruhban Okulu

Heybeliada Ruhban Okulunun yeniden açılması tartışmaları, Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi konusunu, son dönemde bir kez daha gündeme getirdi. Ancak Patrikhanenin bugünkü konumunu ve etrafında süren tartışmaları anlayabilmek için yüzyıllara uzanan tarihine bakmak gerekiyor.

Turan Akıncı, bu kitabında, Bizans'tan Osmanlı'ya ve Cumhuriyete uzanan bu uzun geçmişi bütün yönleriyle ele alıyor. Patrikhanenin, devletle ilişkileri, Osmanlı'daki statüsü, milliyetçilik hareketleriyle değişen konumu; Lozan Konferansı sürecindeki tartışmalar, Cumhuriyet Dönemi'nde yaşanan gelişmeler, ekümeniklik meselesi ve Heybeliada Ruhban Okulunun tarihsel serüveni, dönemin belgeleri ve kaynaklar ışığında açıklanıyor.

Geçmişten bugüne din, siyaset ve diplomasi arasında önemli bir yere sahip olan Patrikhanenin tarihini anlamak, bugün süren tartışmaların arka planını da daha doğru değerlendirebilmek için bu kitap önemli bir fırsat sunuyor.

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-2270-5

9 789751 422705

KDV'den muaf